

майбутньою професією, щоб не згаяти марно кілька найбільш продуктивних для навчання років. І тут теж широке поле діяльності для науковців та практиків технологічної освітньої галузі.

Існує таке прислів'я «Вчили чоботи шити та не вчили з людьми жити». Випускник Нової української школи має бути нехай не всебічно (це міф), але все ж різнобічно розвиненою особистістю. Формується ця особистість, у тому числі, й на уроках трудового навчання та технологій. Тому питання наукового аналізу та забезпечення навчальної діяльності у технологічній освітній галузі є невід'ємною складовою зазначеної у темі конференції проблеми.

На мою думку, неможливо за один робочий день охопити всі аспекти педагогічного забезпечення трудової підготовки у середній, фаховій передвищій та вищій школі. Вважаю, що спільними зусиллями ми можемо здійснитисььогодні ще один крок на шляху виявлення найбільш важливих проблем та пошуку ресурсів поліпшення технологічної освітньої галузі з допомогою педагогічної науки.

Зважаючи на актуальність питань, що передбачені для обговорення під час цієї конференції, переконана, що фахові доповіді, повідомлення, діалоги та дискусії будуть сприяти розвитку вітчизняної педагогічної науки і подальшому вдосконаленню якості основного освітнього продукту – особистості здобувача освіти.

Хочу побажати, щоб Ваша праця була успішною, а прагнення творити на благо України - невичерпним. Творчої Вам наснаги, взаєморозуміння та плідної дискусії!

РОЗВИТОК ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ В РУСЛІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Цина А. Ю.

доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри теорії і методики
технологічної освіти Полтавського
національного педагогічного
університету імені В. Г. Короленка, м. Полтава

Розпочате у 2016 році становлення Нової української школи передбачає ряд кроків, які спрямовані на орієнтацію сучасної базової та загальної середньої освіти на досягнення рівня сучасних світових освітніх стандартів [1]. Згідно розпорядження КМУ України від 13 грудня 2017 року № 903-р «Про затвердження плану заходів на 2017-2029р.р. із

запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа”» на сьогоднішній день розроблені та вступили в дію Державні стандарти початкової, базової середньої освіти, розробляється проєкт Державного стандарту профільної середньої освіти, впроваджуються типові освітні програми для учнів 5–7 класів, професійні стандарти педагогічної діяльності вчителів закладів загальної середньої освіти (далі – ЗЗСО), нова процедура атестації педагогічних працівників, триває формування мережі опорних шкіл, формується оновлена система моніторингу якості середньої освіти [2].

Концептуальними засадами реформування середньої школи було заплановано зменшення кількості предметів засобами інтеграції змісту навчання на основі компетентнісного підходу, що дає змогу учневі сприймати більш цілісну картину світу, позбутися фрагментарності засвоєних знань [1, 13]. Пропоноване інтегрування передбачалось здійснювати зі збереженням загального обсягу навчальних годин, звільнивши час на учнівські навчально-дослідницькі проєкти. Під час адаптаційного циклу навчання учнів 5-6 класів у гімназіях зміст трудового навчання і технологій передбачалось подавати на інтегрованій основі у вигляді галузі знань «технології», а у 7-9 класах переважатиме вже предметний підхід до викладу змісту освіти у вигляді, наприклад, трудового навчання. При цьому планувалось залишити нинішній обсяг навчального навантаження.

Перший адаптаційний цикл базової середньої освіти спрямований на підтримку в учнів 5-6 класів інтересу до технологічної освіти і діяльності, передбаченою програмою трудового навчання. Другий, базовий її цикл сприятиме формуванню в учнів 7-9 класів здатності самостійно вирішувати життєві проблеми, вибирати шлях подальшої освіти згідно власних інтересів та здібностей [3, с. 22].

Сьогодні не можна говорити, що інтегроване навчання суттєво підвищить якість освіти. Міжнародні порівняльні дослідженнями PISA і TIMSS, проведені ще на початку нашого століття, не виявили суттєвої переваги якості освіти населення в країнах, де культивується інтегрована середня освіта перед тими країнами, де вона є диференційованою за навчальними предметами. Тому, введення інтегрованого навчання у сучасну середню освіту має скоріше на меті розвантажити школярів від великої кількості навчальних предметів, покращити цілісність сприйняття картини світу.

Водночас, із виходом Типових освітніх програм для учнів 5-6 класів

таке предметне розвантаження не відбулося [4]. Учні щотижня мають навчальне навантаження, яке перебільшує 30 годин предметного навчання. Причина цього криється у тому, що у системі шкільної освіти дотепер не вдалося реформувати систему оплати праці вчителів. Тижневе навантаження вчителя у 18 годин на ставку не сприяє впровадженню інтеграції у шкільну освіту. Зменшення навчального навантаження учнів предметним навчанням зменшує навантаження вчителів, що негативно впливає на оплату їхньої праці. Тобто учительство сьогодні не зацікавлене, з матеріальної точки зору, в запровадженні інтегрованого навчання у сучасній школі.

Цим мабуть і пояснюється те, що за Типовими освітніми програмами щотижневе навчальне навантаження учнів перебільшує 30 год. Тобто одна із цілей НУШ – зменшення навантаження учнів 5–9 класів предметним навчанням, не погіршуючи якість надання їм освітніх послуг, дотепер залишається недосяжною. У цьому питанні корисним може бути досвід ЗВО 2016 року, коли на третину (з 900 до 600 годин) було зменшене навчальне навантаження викладачів ЗВО на ставку). Такий самий крок у шкільній освіті дозволив би зменшити тижневе навантаження вчителів на ставку з 18 годин до 12 та звільнити час учителів на розробку та вдосконалення навчально-методичного супроводу викладання шкільних предметів, виконання міжпредметних навчальних проєктів, приділення більшої уваги позаурочній, позакласній та позашкільній роботі з учнями.

Список використаних джерел

1. Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи. URL: <http://mon.gov.ua/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8%202016/12/05/konczepczya.pdf> (дата звернення: 11.09.2023).

2. Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа”. Розпорядження КМУ України від 13 грудня 2017 року № 903-р. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/TR170133> (дата звернення: 12.10.2023).

3. Нова українська школа: основи Стандарту освіти. Львів : [б.в.], 2016. 64 с.

4. Типова освітня програма для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти. Затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України 19.02.2021 р. № 235. URL: http://ru.osvita.ua/legislation/Ser_osv/80696/ (дата звернення: 11.09.2023).